

Zondag 14 maart 2021 – zondag Laetare – verheugt u

Lezing: Johannes 2 : 13 – 22

De tijd voor Pasen, de 40-dagentijd of vastentijd, is van oudsher een tijd van bezinning.

Veel mensen, ook in onze tijd, geven een bepaalde invulling aan deze tijd voor Pasen.

Door te vasten of door af te zien van bijvoorbeeld roken of alcohol, door minder televisie te kijken of autorijden, door meer tijd te nemen voor stilte, door elke dag een meditatieve tekst te lezen, misschien wel van de veertig dagen kalender, die u ook heel makkelijk op de website van onze kerk kunt vinden.

En je kunt, een beetje cynisch daarbij zeggen dat deze tijd met corona ons daarvoor álle tijd en gelegenheid geeft.

Ons erbij bepaalt en zelfs dwingt om na te denken over wat echt belangrijk voor ons is in ons leven, wat we niet kunnen missen of wat we misschien in feite best wel kunnen missen.

Vragen die passen bij deze tijd op weg naar Pasen:

bezinning op wie je bent en wilt zijn, hoe je je leven vorm en inhoud wilt geven, wat echt van waarde voor ons is.

Onze contacten met anderen, meer tijd voor gezin, familie, vriendschappen.

En misschien ook meer te ervaren wie God voor ons is, wat ons geloof en ook de kerk voor ons betekent.

En misschien heeft u daarover juist ook in de afgelopen week wel meer nagedacht dan anders; vanwege de woorden van de voorzitter van de kerkenraad, die hij vorige week uitsprak na de dienst.

In eerste instantie was er bij u wellicht een schrik reactie en dacht u: maar dat kan toch niet, dat over een aantal jaren er geen diensten meer in onze kerk gehouden zullen worden. De reacties die we tot nu toe als kerkenraad ontvingen zijn vooral berustend en begripvol.

Gemeenteleden beseffen dat de toekomst van onze gemeente anders zal zijn dan 20, 30 jaar geleden nog gedacht/verwacht werd.

En als u dan de woorden over de toekomst tot u laat doordringen, dan komen misschien vooral eerst emotionele reacties: het is de kerk waar ik gedoopt ben, getrouwd, belijdenis gedaan heb, afscheid van geliefden heb genomen, zoveel jaren met zoveel energie heb ingezet.

Dan komen er waarschijnlijk praktische vragen: hoe zal dat geregeld worden? En ik kan u verzekeren dat de kerkenraad in alle openheid en met alle zorgvuldigheid deze weg naar de toekomst samen met u wil gaan.

En na deze emotionele en praktische vragen kunnen we ons afvragen: en wat betekent de kerk voor ons? Deze ruimte? De mensen met wie we samen deze gemeente vormen?

En zo kan deze 40dagentijd ook een periode zijn van bezinning zijn. Op ons gemeente – zijn, over wat de kerk als ruimte voor ons betekent. \

Dat kan best lastig zijn, want sommigen van u zijn al bijna een jaar niet fysiek in onze kerkruimte geweest. En zolang zijn er nauwelijks ontmoetingen geweest. Gelukkig is het sinds deze zomer wel mogelijk om via beeld met de kerk verbonden te zijn.

En dan lezen we op deze zondag over de tempel. Het leesrooster brengt soms zaken op een wonderlijke manier bij elkaar. We lezen over de tempel, je zou kunnen zeggen, dat is in Jezus' tijd als de kerk.

Dit verhaal staat ook bekend als de tempelreiniging.

Jezus die vlak voor het joodse paasfeest naar Jeruzalem reist en op het tempelplein de handelaars en geldwisselaars hardhandig de tempel uitgooit.

Alle vier evangelisten vertellen hierover.

Dat geldt lang niet voor alle verhalen over Jezus, maar de tempelreiniging wordt beschreven in alle 4 evangeliën, een belangrijk gebeuren dus.

Wat daarbij opvalt is dat de andere drie evangelisten over de tempelreiniging vertellen aan het eind van hun evangelie, vlak voordat Jezus gevangen genomen wordt.

Terwijl Johannes het bijna direct aan het begin zet.

Meteen na de bruiloft in Kana waar Jezus zijn eerste teken doet, water dat wijn wordt, als teken dat Jezus is gekomen om vreugde te brengen, het goede leven.

Net als de bruiloft te Kana is voor Johannes de tempelreiniging 'tekenend' voor wie Jezus is. Maar nu geen feestelijkheid, de toon is heel anders dan op de bruiloft te Kana. Hier op het tempelplein in Jeruzalem is er woede, grimmigheid, agressie.

Zo laat Johannes hier aan het begin van zijn evangelie direct ook een heel ander aspect en betekenis van Jezus z'n leven zien: oordeel en reiniging, zuivering, bevrijding en weg doen van alles wat afhoudt van de dienst aan God of dat in de weg staat.

Het tempelplein is een markt geworden, waar het meer lijkt te gaan om handel dan om stilte en eerbied.

Een tempelplein vol drukte, bijzaken, uiterlijkheden die in de weg staan van waar het om zou moeten gaan in de tempel. Daar houdt Jezus grote schoonmaak, om weer ruimte te maken voor de dienst aan God.

Daarmee raakt dit verhaal van de tempelreiniging aan deze tijd waarin wij leven. De tijd voor Pasen, 40-dagentijd, tijd van bezinning op de betekenis van Jezus' weg naar kruis en opstanding.

En daarin ook bezinning op ons leven.

Wat die weg van Jezus voor ons betekent en daarmee ook waar het in ons leven om draait.

Dat alles wordt nog eens versterkt door deze tijd met corona, waarin veel vanzelfsprekendheden zijn weggevallen, ook voor ons als kerk en kerkgangers, en we worden geconfronteerd met vragen als:

Wat missen we werkelijk en wat blijken bijzaken te zijn?

Op die vraag zullen we verschillende antwoorden geven, maar bijna iedereen mist toch het samenzijn, bijzondere momenten samen vieren als familie en vrienden, het elkaar aanraken door een handdruk, een zoen of knuffel, een hand op je schouder, en de jongeren het samen sporten, rondhangen en kletsen.

In de kerk missen we het samen vieren, zingen, bidden én het koffiedrinken na afloop van de dienst.

Momenten waarop we elkaar ontmoeten, waarin we ons leven, mooie en moeilijke momenten met elkaar kunnen delen.

Dat alles, het echte samen leven en beleven, aandacht en omzien naar elkaar, blijkt nu veel belangrijker dan allerlei materiële zaken, uiterlijkheden, ergernissen, bijzaken waar je je soms in verliest.

Een ervaring en levensinvulling die we hopelijk vast kunnen houden en blijven waarderen als er straks weer meer ruimte en mogelijkheden komen.

In die zin is het goed om niet alleen deze 40-dagentijd, maar ook deze tijd met corona als een tijd van reiniging te benutten, om na te denken wat écht van waarde en onmisbaar is.

De Middeleeuwse denker Eckhart zegt in een preek over dit verhaal dat de tempel die gereinigd wordt, ook onze ziel, ons hart is.

Ons hart waarin van alles leeft wat ons kan belasten en gevangen kan houden: zorgen, verdriet, angst, hebzucht, verlangen naar eer en aanzien.

Jezus wil ons daarvan bevrijden, vrij maken, ons terugbrengen naar de bron, de kern van het leven waar het werkelijk om gaat.

Zo staat Jezus daar in die tempel. Niet om een beetje kritiek te leveren, te zeggen dat ze het allemaal niet goed doen. Maar om zich met alles wat in Hem is, met de tempel van zijn eigen leven, te geven. Door zich te verbinden met die mensen, met ons, wij met ons hart met alle duister en schaduw daarin.

Om ons in het licht te trekken.

Om ons mee te trekken zijn leven in, zijn leven met God.
Laten we zo de komende weken toelevend naar Pasen.

In de weg die Jezus zal gaan, zelfs tot aan zijn dood aan het kruis, wordt ons uiteindelijk vrijheid en ruimte geschonken.

We worden gereinigd om als nieuw te leven in de ruimte van Gods licht.

Dat we in deze dagen Gods licht blijven zoeken.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk

ds. Hillegonda Ploeger